मदन्तीत्यग्नीत् ॥१२॥ प्रत्याह · ततो मरुतां पृषतीरित्याहवनीयं प्रति हरणम्।

ताभिरेहीति ब्रुवन्नध्यध्याहवनीयꣳ हृत्वाभ्युक्ष्याग्नीधे प्रयच्छति निधानाय ॥१३॥ ताभिर्मदन्तीभिः सह त्वमिह मत्समीपेऽआगच्छेत्येवमग्नीधं प्रति ब्रुवन्कथयन्नध्वर्युः प्रस्तरादिकमध्यध्या॰त्वा आहवनीयस्योपरिष्टात्समीपे नैवाग्निमतिनीयाग्नीधानीताभिरुष्णाभिर्मदन्तीभिरद्भिरभ्युक्ष्याग्नीधे प्रस्तरादित्रिकं समर्पयति किमर्थम् निधानाय सुगुप्ते देशे स्थापनार्थम् ततोऽग्नीदेवं प्रेषितः तत्प्रस्तरादित्रिकं सुस्थाने स्थापयति यत्नेन अग्नीषोमीयपर्यन्तं तस्य सप्रयोजनत्वात् · शाखान्तरे यदातिथ्यायां बर्हिस्तदुपसदां तदग्नीषोमीयस्येति ·

सुब्रह्मण्यां च प्रेष्यति सुब्रह्मण्ये सुब्रह्मण्यामाह्वयेति ॥१४॥ ततः सुब्रह्मण्ये॰ह्वयेति एवं सु॰ण्यां प्रेष्यत्यध्वर्युः चकारादातिथ्याशेषसमाप्तिं च करोति तस्यानुक्तसमुच्चयार्थत्वात् · ततश्च चक्षुष्पा इत्यात्मालम्भोदकालम्भौ संस्रवहोमः धुरि निधानम् वेद्यालम्भाभावः कर्कमते दक्षिणाग्नौ केवला पिष्टलेपाहुतिः तदर्थं चाहवनीयं परिस्तीर्य दक्षिणाग्नेः परिस्तरणमिष्ट्यादौ कार्यम् वेदविमोकः पक्षे योक्त्रस्य च बर्हिर्होमाभावः[1] प्रणीताविमोकः राक्षसभागः भागावेक्षणम् भागप्राशनमिति · ततः सुब्रह्मण्याप्रैषः आगन्तुत्वात् प्राकृतं च विकृताविति (१. ५. ४) न्यायाच्च। एतच्च सुब्रह्मण्याह्वानं शालायाः पुरस्तादन्तर्वेदिदेशे पत्नीयजमानयोरन्वारब्धयोर्भवतीति छन्दोगसूत्रे (लाट्यायन॰ १. ३. १)।

प्रवर्ग्योपसदावतः ॥१५॥ अतः सु॰ण्याह्वानादूर्ध्वं प्र॰दौ भवतः पूर्वं प्रवर्ग्यः तत उपसदिति · प्रवर्ग्यमुपरिष्टाद्वक्ष्यति (२६. २. १) उपसदिति वक्ष्यमाणाया इष्टेः संज्ञा।

उपसदेव वाप्रवर्ग्ये ॥१६॥ न प्रथमयज्ञऽइति (२६. ७. ५३) वक्ष्यमाणत्वात् प्रथमयज्ञोऽप्रवर्ग्यः प्रथमयज्ञशब्देन प्रथमाहार उच्यते · तेनायमर्थः अप्रवर्ग्ये प्रथमाहारे उपसदेव वा भवति वा तत्रापि प्रवर्ग्यः ग्रीवा॰द्भिः प्रचरन्तीति श्रुतत्वात् (३. ४. ४. १)। आपस्तम्बः प्रवर्ग्येण प्रचर्योपसदा चरत्येतद्वा विपरीतम् न प्रथमयज्ञे प्रवृञ्ज्यात्प्रवृञ्ज्याद्वा[2] प्रवृञ्ज्याद्दुर्ब्राह्मणस्य ब्रह्मवर्चसकामस्येत्येके

१) deest A. २) ॰ज्ञे प्रवृंज्याद्वा B.